

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО –
ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«ИННОВАЦИОННЫЕ ПУТИ РЕШЕНИЯ
ПРОБЛЕМ ТРАНСПОРТА И ЭНЕРГЕТИКИ»**

20 марта 2014 г.

КАССИРА ПРИ РЕШЕНИИ ЗАДАЧ УПРАВЛЕНИЯ Б.М. Исина, Н.Д. Адилова, Б.С. Жетесов.....	125
---	-----

Секция 2. «Стандартизация, метрология и сертификация»

ТЕЛЕФОН КАНАЛИЗАЦИЯСЫНЫҢ САПАСЫН ҚҰРЫЛЫС КЕЗІНДЕ ГИДРОИЗОЛЯЦИЯ КӨМЕГІМЕН ЖАҚСARTУ М.М. Ибраимов, Г.С. Сарсекеева	128
НИЗКОВОЛЬТНОЕ ОБОРУДОВАНИЕ В СОВРЕМЕННОЙ ЖИЗНИ Г.С. Сарсекеева, С. Жұпарбекова, Г. Жусупова	130
МЕТОДЫ СЛИЧЕНИЯ ВРЕМЕНИ М.Д. Конканов, К.Ж. Киргизбаева, А.Р. Нурмагамбетова	133
ПРОБЛЕМЫ БЕЗОПАСНОСТИ ИЗДЕЛИЙ ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ И РАЗВИТИЯ ОТРАСЛИ К.У. Тогызбаев, А.Б. Шулаева	136
МЕТОДЫ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ЦЕМЕНТОВ И ИССЛЕДОВАНИЯ СТРУКТУРЫ КОМПОЗИТОВ НА ОСНОВЕ ЦЕМЕНТОВ Р.К. Ниязбекова, Ю.Р. Кривобородов, Н.Н. Гудым, М. Еркетай	139
АГРАРЛЫҚ САЛАДАҒЫ КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ҚЫЗМЕТІ ЖӘНЕ ОНДАҒЫ ПРОБЛЕМАЛАР К.У. Тогызбаев, У. Суюмбетова	141
ПРОБЛЕМЫ ВНЕДРЕНИЯ СТАНДАРТОВ GMP В КАЗАХСТАНЕ Р.К. Ниязбекова, Г.К. Бектурганова, Н.В. Веретельников	145
КЕДЕН ОДАҒЫ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕТТЕУ ЖҮЙЕСІ ШЕҢБЕРІНДЕ АСТЫҚТЫҢ САПАСЫ МЕН ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТІ МӘСЕЛЕСІ А.С. Альменова, Н.А. Еріш	147
АКТУАЛЬНОСТЬ ВНЕДРЕНИЯ СИСТЕМ ЭНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТА (СЭНМ) Н.А. Гаценко, А.Е. Джексембаева	150
ИНФРАСТРУКТУРА КАЧЕСТВА В КАЗАХСТАНЕ И РЕКОМЕНДАЦИИ ПО ЕЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ Р.К. Ниязбекова, Л.Т. Қазақстан	152
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СРЕДСТВ ВЫСОКОЭФФЕКТИВНОЙ ОЧИСТКИ ВОЗДУХА В.А. Хан, Ж. Сагындыкова, Б. Темірбек, С. Жұпарбекова	154
СОСТОЯНИЕ МЕТРОЛОГИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРИ СТРОИТЕЛЬСТВЕ АВТОДОРОГ В СТРАНАХ ТАМОЖЕННОГО СОЮЗА А.У. Ахмедьянов, К.Ж. Киргизбаева, Г.Т. Алтаева	160
О БЕЗОПАСНОСТИ ДЕТСКИХ ИГРУШЕК К.Ж. Киргизбаева, А.У. Ахмедьянов, Ж.Э. Аскарлова	163
КОММУНАЛДЫҚ СУМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕ СУДЫҢ ЖОҒАЛУЫН ҚЫСҚARTУ ЖОЛДАРЫ Д.Г. Каршалова, М.Т. Усербаев	165
ИССЛЕДОВАНИЕ ВЛИЯНИЯ ПШЕНИЧНЫХ ОТРУБЕЙ НА ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТЬ МОЛОЧНОКИСЛОЙ МИКРОФЛОРЫ А.Б. Нуртаева	168
ПОДБОР КОНТРОЛЬНО-ИЗМЕРИТЕЛЬНЫХ ПРИБОРОВ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТИ СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ Р.К. Ниязбекова, Н.М. Есенова	171
АНАЛИЗ ТРЕБОВАНИЙ, ПРЕДЪЯВЛЯЕМЫХ К КАЧЕСТВУ ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД В СТРАНАХ ЕВРОСОЮЗА Исахмет Ұ.С., Жолжанова А.У., др.Ролланд А.Бредшоу.....	174

Для успешного применения Надлежащей производственной практики в нашей стране необходимо предпринять ряд шагов со стороны государства и контролирующих органов. Во-первых, требуется корректировка уже имеющейся законодательной базы, а также разработка и принятие новых актов, регулирующих деятельность фармацевтической отрасли. Особенное внимание стоит уделить наказанию нарушителей тех требований, которые указаны в стандарте. Во-вторых, требует своего усовершенствования система регистрации препаратов. Сертификация задействованных в ней сотрудников далека от желаемого уровня, а сдвиг деятельности системы в сторону проверки уже готовой фармпродукции, говорит о неготовности к введению международных систем проверки качества.

Принятие GMP может стать особенно важным этапом в развитии тех компаний, которые нацелены на освоение международного фармацевтического рынка. Они не смогут больше играть по своим правилам или правилам, принятым в нашей стране, иначе продажа продукции иностранным потребителям окажется для них недостижимой целью. И одним из важных шагов на пути к получению сертификата GMP может стать применение стандартов ISO серии 9000, так как он содержит более общие моменты и упростит переход к жесткой надлежащей производственной практике международного образца.

Литература

1. Контроль параметров чистых помещений. Сб. статей из журнала «Чистые помещения и технологические среды». М.: «Клинтрум». 2008. 271 с.
2. Проектирование чистых помещений. Под ред. В. Уайта. М.: «Клинтрум», 2004. 343 с.
3. Некоторые проблемы внедрения правил GMP в Казахстане. Архив журнала «Фарматека», 2000. №4, А.П.Мешковский, И.В.Топников.
4. Какие правила внедрения GMP нам нужны?, Журнал «Вестник Росздравнадзора» А.П.Мешковский, Выпуск № 4, стр 17-23.

ОЖ 664.66:664.6:502.171

КЕДЕН ОДАҒЫ ТЕХНИКАЛЫҚ РЕТТЕУ ЖҮЙЕСІ ШЕҢБЕРІНДЕ АСТЫҚТЫҢ САПАСЫ МЕН ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ МӘСЕЛЕЛЕРІ

А.С. Альменова, Н.А. Еріш

Л.Н. Гумилев атындағы Евразия ұлттық университеті,
Астана қаласы, Қазақстан Республикасы, erish.nurbol@mail.ru

Аннотация

Техникалық реттеу Кеден одағындағы ықпалдастықтың негізгі элементі және ЕЭК іс-әрекетінің маңызды бағыты болып табылады. Кеден одағының техникалық регламенттерінде өнімге бірыңғай міндетті талаптарды орнату аса маңызды міндет болып саналады, оны шешу өнімнің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Аннотация

Техническое регулирование является базовым элементом интеграции в ТС и важнейшим направлением деятельности ЕЭК. Установление единых обязательных требований к продукции в ТР ТС является первоочередной задачей, решение которой позволит обеспечить качество и безопасность продукции.

Annotation

Technical regulation is the basic integration element in the Custom Union and the most important work-stream of a Joint Economic Commission. Determination of the joint strong requirements to productions in technical regulation of the Custom Union is the task of prime importance, the solution of which permits a quality and security provision.

Бірыңғай экономикалық кеңістікті қалыптастырудың маңызды факторларының бірі техникалық реттеудің бірыңғай жүйесін құру болып табылады. Ол Кеден одағы аймағы бойынша қауіпсіз және сапалы өнімнің кедергісіз жүруін қамтамасыз етуге міндетті. Осы мақсатпен көптеген мәселелерді келісу, тараптардың ұстанымын айқындау, қауіпті өнімнен тұтынушыларды және нарықты қорғауды қамтамасыз ететін құжаттар кешенін жасау қажет. Қазіргі таңда Қазақстан Республикасындағы техникалық реттеуге қатысты бірде-бір мәселені бірігу процесінен бөліп қарауға болмайды.

Соңғы он жыл бойы Еуразиялық экономикалық одақ (ЕурАзЭО) шеңберінде техникалық реттеудің нормативті-құқықтық базасы қалыптастырылды. Ол өзіне «ЕурАзЭО» мүше мемлекеттерінің техникалық регламенттерді үйлестіру негіздері туралы келісімін» (2005 жылдың 24 наурызы), «Техникалық реттеу, санитарлық, ветеринарлық және фитосанитарлық шараларды қолдану саласында келісілген саясатты жүргізу туралы келісімін» (2008 жылдың 25 қаңтары) қосады.

Бірыңғай экономикалық кеңістіктің нормативті-құқықтық базасын қалыптастыру кезінде жаңа мемлекетаралық келісім жасау қажеттігі туды. Осылайша 2010 жылдың 18 қарашасында Санкт-Петербург қаласында Кеден одағы комиссиясының мүшелерінің мемлекет басшыларының атынан «Беларусь республикасындағы, Қазақстан республикасындағы және Ресей Федерациясындағы бірыңғай қағидаттары мен қағидалары туралы келісіміне» қол қойылды.

Кеден одағында техникалық реттеудің бірыңғай жүйесінің тағы да бір маңызды қадам өнімнің бірыңғай тізбесі болып табылады. Осы өнімдерге Кеден одағы шеңберінде міндетті талаптар орнатылады. Басқаша айтқанда осы өнімдерге Кеден одағының техникалық регламенттері жасалынады. Бірыңғай тізбе 2011 жылдың 28 қаңтарындағы №526 Кеден одағының комиссиясының шешімімен бекітілген. Осы тізбеге тағамдық және мал азықтық мақсатқа қолданылатын астықта енгізілген (ТР ТС 015/2011 «Астық қауіпсіздігі туралы») [1].

Астықтың сапасы мен қауіпсіздігіне, оны өндіру мен сақтау шарттарына қоғамның өндірісін даму нәтижесі тәуелді болады. Астық нарығын техникалық реттеу қызуғушылықтың артуы сауданың жаһандануымен байланысты. Дамыған елдер оны ішкі және сыртқы нарықта өздерінің астық өндірушілерін қорғау тәсілі ретінде қолданады. Осылайша олар оның бәсекеге қабілеттілігін көтереді.

Астық азық-түлік өнімдерінің стратегиялық түрі болғандықтан, оның сапасы мен қауіпсіздігі мемлекеттік бақылаудың маңызды және міндетті объектісі болып табылады. Нарыққа сапасыз астықтың түсуінен заңнамалық және нормативтік құжаттар қорғайды.

Кеден одағындағы техникалық реттеудің нормативті-техникалық базасы нарықтың қарым-қатынастың қызмет етуі үшін және өнімге қойылатын міндетті және ерікті талаптарды жетілдіру үшін қолайлы шарттар жасауға бағытталған.

Кеден одағының техникалық регламенті астықтың қауіпсіздігіне қойылатын талаптарды орнатады, ал стандарттар астықтың сапасына қойылатын талаптарды анықтайды. Техникалық регламентте уытты элементтерге, микотоксиндерге пестицидтерге, радионуклидтерге және зиянкестермен залалдануға талаптар белгіленген.

«Астық қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті 2013 жылдың басынан бастап қолданысқа енгізілді. Бұл техникалық регламент Кеден одағының техникалық регламенттеріне қолданысқа енгізілген техникалық регламенттерінің қатарына кіреді. Аталған техникалық регламентті талдай отырып, астықтың сәйкестігін бағалау түрі ретінде сәйкестік декларациялаудың енгізілгенін айтуға болады. Ал осы техникалық регламенттің қолданыста болған ҚР «Астық қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті астықты міндетті сертификаттау рәсімі болатын. Жақын арада қолданысқа енгізілетін техникалық регламенттердің талаптарының орындалу нәтижесі бойынша Кеден одағына орнатылған техникалық реттеу рәсімдері мен ережелерінің қаншалықты орындалуы белгілі болады [2].

Кеден одағының техникалық регламентімен анықталатын өнімнің сәйкестігіне қол жеткізу үшін мемлекеттік бақылау және сертификаттау түрінде жүргізілуі мүмкін өнімдердің

ның техникалық регламентінде орнатылады. Қазіргі уақытта сәйкестікті растаудың үлгі схемалары 2011 жылдың 26 сәуіріндегі Кеден одағының Комиссиясының шешімімен бекітілген құжатта орнатылған.

Сәйкестікті декларациялау кезінде өтімін беруші аталған мемлекеттің аймағында аймаға сәйкес жеке кәсіпкер ретінде тіркелген, дайындаушы немесе сатушы болып табылатын, немесе шетелдік дайындаушы қызметін атқаратын жеке немесе заңды тұлға болуы мүмкін. Осылайша сәйкестікті декларациялау кезіндегі өтімін берушілер тобы анықтасады. Сертификаттау кезінде өтімін берушілерге ешқандай шектеу қойылмайды. Бұл шектеулер сәйкес кеден одағының техникалық регламенттерімен енгізілуі мүмкін [3].

Мамандардың пікірі бойынша, астықты экспорттау кезінде міндетті сертификаттауды алып тастаудан мемлекет экспортталатын астықтың көлемі мен ассортименті туралы объективті ақпараттан айырылады деп есептейді. Сонымен қатар астықтың бәсекеге қабілеттілігі төмендейді. Сондықтан астықты экспорттау кезінде міндетті мемлекеттік бақылауды жою елдің азық-түлік қауіпсіздігіне төнген қауіп деп бағалауға болады. Бұл ешқандай азық-түлік өнімдерін міндетті сертификаттауды алып тастау және олардың қауіпсіздігін декларациялауға көшуде ерекше сипатқа ие [2].

«Астық қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті қолданысқа енгеннен бері, Қостанай облысында астықты жөнелту аталған техникалық регламенттің талаптарына сәйкес жүргізіліп жатыр. Облыстағы көптеген астық өндірушілер өздерінің өнімдерінің сәйкестігін растауда «Ұлттық сараптау және сертификаттау орталығы» АҚ Қостанай филиалына жүгінеді. Осы кәсіпорынның құрамындағы сынау орталығында техникалық регламент талаптарына астықтың сәйкестігін растау үшін сынау жүргізіледі. Сынау нәтижесі бойынша сынау хаттамасы жасалады. Сынау хаттамасының негізінде Кеден одағының сәйкестік туралы декларациясы толтырылады.

«Ұлттық сараптау және сертификаттау орталығы» АҚ Қостанай филиалының сынау орталығында жүргізілген бірқатар ЖШС-дің астығын сынау нәтижелері 2 кестеде көрсетілген.

Кесте 1 «ҰССО» АҚ ҚФ сынау орталығында жүргізілген астықты сынау нәтижелері

Көрсеткіштер	ТР бойынша норма	«Степное» ЖШС	«Тобол-Агро» ЖШС
Уытты элементтер			
Қорғасын, мг/кг, артық емес:	0,5	0,12	0,11
Күшән, мг/кг, артық емес:	0,2	0,02	0,02
Кадмий, мг/кг, артық емес:	0,1	0,01	0,01
Сынап, мг/кг, артық емес:	0,03	0,01	0,007
Микотоксиндер			
Афлатоксин В1, мг/кг, артық емес:	0,005	0,001 кем	0,001 кем
Дезоксиниваленол, мг/кг, артық емес:	0,7	0,05 кем	0,05 кем
Т-2 токсин, мг/кг, артық емес:	0,1	0,01 кем	0,01 кем
Зеараленон, мг/кг, артық емес:	1,0	0,005 кем	0,005 кем
Охратоксин А, мг/кг, артық емес:	0,005	0,0001 кем	0,0001 кем
Бенз(а)пирен, мг/кг, артық емес:	0,001	0,0001 кем	0,0001 кем
Пестицидтер			
Гексахлорцикло-гексан (альфа-, бета-, гамма-изомерлері), мг/кг, артық емес:	0,5	0,0001 кем	0,0001 кем
ДДТ және оның метаболиттері, мг/кг, артық емес:	0,02	0,0001 кем	0,0001 кем
Гексахлорбензол, мг/кг, артық емес:	0,01	0,0001 кем	0,0001 кем
Сынапорганикалық пестицидтер, мг/кг, артық емес:	жол берілмейді	табылған жоқ	табылған жоқ

2,4-Д қышқылы, оның тұздары, эфирлер, мг/кг, артық емес:	жол берілмейді	табылған жоқ	табылған жоқ
Зиянкестермен залалдануы	жол берілмейді	табылған жоқ	табылған жоқ
Өлі жәндік-зиянкестермен залалдануы, дана/кг	15	табылған жоқ	табылған жоқ
Радионуклидтер			
Цезий-137, Бк/кг, артық емес:	60	3,7	3,8
Стронций-90, Бк/кг, артық емес:	11	2,4	2,3

1 кестедегі көрсеткіштердің «Астықтың қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламентінің талаптарына сәйкес келетінін көруге болады. Жалпы алғанда 2 ЖШС-нің астығының қауіпсіздік көрсеткіштерінің бірдей. Тек қана уытты элементтер мен радионуклидтер мөлшері бойынша айырмашылық бар. Осы кесте негізінде Қостанай облысында өндірілетін астықтың қауіпсіздік көрсеткіштері техникалық регламенттің талаптарына сәйкес келеді деп айтуға болады [4].

Қорыта келе, жиналған астықты астық сақтауға бейімделмеген қоймаларда сақталып және олармен сәйкес жұмыстар (кептіру, белсенді желдету және т.б.) жүргізілмесе, онда бұл астықтың бұзылуына алып келуі мүмкін. Сондықтан астықтың сапасы мен қауіпсіздігін ең бірінші өндіру мен сақтау технологиясын орындау есебінен қамтамасыз етуге болады. Сонымен қатар астыққа Кеден одағының техникалық регламентінің жасалынуы мен енгізілуі, астық нарығын сапалы және қауіпсіз астықпен қамтасыз етуге септігін тигізеді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Саламатов В.Ю., Павленко Н.М. Формирование системы технического регулирования стран таможенного союза // Стандарты и качество – 011. – №1.–26-33 б.
2. Гриценко Г.М., Величко Н.Н. Проблемы обеспечения и регулирования качества зерна и зернопродукции // Вестник Алтайского аграрного университета – 2012. - №4. – 115-120 б.
3. Аронов И.З., Рыбакова А.М. Природа соглашений о взаимном признании // Стандарты и качество – 2012. – №1. – 22-26 б.
4. «Астықтың қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті – ТР ТС 015/2011.

УДК 628

АКТУАЛЬНОСТЬ ВНЕДРЕНИЯ СИСТЕМ ЭНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТА (СЭНМ)

к.т.н., профессор Н.А. Гаценко, магистрант А.Е. Джексембаева
Евразийский национальный университет им.Л.Н. Гумилева,
г.Астана, Республика Казахстан, dzheksembayeva_ae@mail.ru

Современная экономика развитых стран характеризуется высоким уровнем энергоэффективности. Для казахстанской экономики в соответствии с Программой "Энергосбережение - 2020" поставлены цели по созданию условий для снижения энергоёмкости ВВП Республики Казахстан и повышение энергоэффективности путем снижения энергопотребления и сокращения неэффективного использования топливно-энергетических ресурсов (Постановление Правительства Республики Казахстан от 29 августа 2013 года № 904 «Об утверждении Программы "Энергосбережение – 2020").

Практика современного технологического развития показала, что снижение энергоёмкости продукции основано на внедрении современных технологий и стандартов энергоменеджмента. Повышение уровня энергоэффективности – это не только техническая